

**VILNIAUS R. PABERŽĖS „VERDENĖS“ GIMNAZIJOS
SOCIALINĖS - PILIETINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKOS
APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus r. Paberžės „Verdenės“ gimnazijos (toliau – Gimnazija) socialinės - pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) reglamentuoja socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarką ir numato šios veiklos kryptis.

2. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

3. Socialinės - pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V-586 „Dėl 2023-2024 ir 2024-2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“.

4. Socialinė-pilietinė veikla yra privaloma pagrindinio ir vidurinio ugdymo proceso dalis, įtraukiama į Gimnazijos ugdymo planą ir siejama su pilietiškumo ugdymu, Gimnazijos tradicijomis, vykdomais projektais, kultūrinėmis, sportinėmis, socialinėmis ir kitomis veiklomis.

5. Socialinę-pilietinę veiklą 5-IIIG klasių mokiniai turi atlikti iki ugdymo proceso pabaigos. Pagal vidurinio ugdymo programą besimokantys mokiniai socialinę-pilietinę veiklą gali atlikti iki mokymosi pagal vidurinio ugdymo programą pabaigos, ji gali būti vykdoma ir mokinių atostogų metu.

6. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

6.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;

6.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

6.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir bendruomenei, kuriai mokiniai priklauso.

II. SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKA

7. Socialinei-pilietinei veiklai skirtas minimalus privalomas valandų skaičius yra numatytas Bendrųjų ugdymo planų 86, 87, 92, 93 ir 108 punktuose. Ši veikla neįskaitoma į mokinio mokymosi krūvį. Mokiniai privaloma atlikti socialinę-pilietinę veiklą, kurios trukmė 2023-2024 m. m.:

7.1. 5, 7, IG klasių mokiniams ne mažiau kaip 20 valandų;

7.2. 6, 8, IIG klasių mokiniams ne mažiau kaip 10 valandų;

7.3. IIIG klasės mokiniams ne mažiau kaip 35 valandos.

8. Socialinė-pilietinė veikla 2024-2025 m. m.:

8.1. 5-IIIG klasių mokiniams privalomos socialinės-pilietinės veiklos atlikimo trukmė ne mažiau kaip 20 valandų;

8.2. IIIG-IVG klasių mokiniams – ne mažiau kaip 70 valandų per dvejus mokslo metus.

9. Socialinė-pilietinė veikla yra laisvai pasirenkama ir gali būti vykdoma ugdymo proceso, skirto pažintinei ir kultūrinei veiklai, metu, po pamokų ar laisvu laiku Gimnazijoje ar už jos ribų.

10. Už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą yra atsakingi klasių vadovai.

11. Socialinę-pilietinę veiklą gali rekomenduoti ir organizuoti pagalbos mokiniui specialistai, neformaliojo švietimo bei mokomųjų dalykų mokytojai, duomenis apie mokinių atliktą socialinę-pilietinę veiklą pateikdami klasių vadovams, kurie fiksuoja tai elektroniniame dienyne.

12. Klasių vadovai mokslo metų pradžioje supažindina auklėtinius su socialinės-pilietinės veiklos organizavimo ir vykdymo nuostatomis, veiklos kryptimis, sudaro galimybę patiems mokiniams pasirinkti, inicijuoti ar siūlyti jų poreikius atitinkančias socialines-pilietines veiklas.

13. Klasių vadovai klasės valandėlių metu su mokiniais aptaria jų vykdomą socialinę-pilietinę veiklą: individualiai ar grupėje konsultuoja mokinius dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo, nuolat domisi, kaip sekasi mokiniams, o prireikus siūlo pagalbą.

14. Socialinę-pilietinę veiklą mokiniai gali atlikti savarankiškai, bendradarbiaudami su ne pelno siekiančiomis įmonėmis, vietos savivaldos institucijomis, visuomeninėmis ar kitomis organizacijomis, asociacijomis ir kt.

15. Mokinys, atlikęs socialinę-pilietinę veiklą už Gimnazijos ribų, klasės vadovui pateikia laisvos formos dokumentą, pasirašytą už veiklą atsakingo asmens, su informacija apie atliktą veiklą, valandų skaičiumi. Atliktą veiklą klasės vadovas fiksuoja elektroniniame dienyne.

16. Mokiniams, pateikusiems pažymėjimą, patvirtinantį savanorio atliktą savarankišką tarnybą pagal Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. birželio 22 d. Nr. A1-317 „Dėl Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, įskaitoma socialinė-pilietinė veikla.

17. Už mokinių socialinės-pilietinės veiklos apskaitą atsakingi ir ją veda klasių vadovai, elektroniniame dienyne „Mano dienynas“ suformuodami atskirą savo klasės grupę „Socialinė-pilietinė veikla“. Dienyno grupėje „Socialinė-pilietinė veikla“ įrašo datą, įvardija veiklą, ties mokinio pavarde parašo už įvardintą veiklą surinktų valandų skaičių.

18. Socialinės-pilietinės veiklos galutinis/metinis vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“), susumavus veikloms įgyvendinti panaudotą valandų skaičių. Mokinių socialinės-pilietinės veiklos įvertinimas atsispindi metinėje „Mokinių pasiekimų ir lankomumo suvestinėje“.

19. Mokinius, neatlikusius privalomos socialinės-pilietinės veiklos (nesurinkusius atitinkamo valandų skaičiaus), likus 2 savaitėms iki mokslo metų pabaigos, klasių vadovai nukreipia tuo metu Gimnazijos bendruomenei svarbiai socialinei – pilietinei veiklai.

20. Mokiniai, neatlikę nustatyto socialinės veiklos valandų skaičiaus, nekeliami į aukštesnę klasę. Kėlimo į aukštesnę klasę klausimą sprendžia Mokytojų taryba posėdžio metu.

21. Mokinys yra laikomas baigusių pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas ir gauna pagrindinio ugdymo baigimo pažymėjimą ar vidurinio ugdymo baigimo atestatą tik atlikęs socialinę-pilietinę veiklą.

22. Mokslo metų pabaigoje klasių vadovai organizuoja refleksiją ir kartu su mokiniais aptaria įvykdytas socialines-pilietines veiklas ir jų naudą.

23. Daugiausiai socialinės-pilietinės valandų per mokslo metus (viduriniame ugdyme – per dvejus mokslo metus) surinkusius mokinius klasės vadovas gali siūlyti apdovanoti Gimnazijos direktoriaus padėkomis.

III. SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS TURINYS

24. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

24.1. Prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina

jį orientuoti į ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinių organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;

24.2. Asmeninio tobulėjimo. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepiant mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Idealu, jei mokiniai savo stiprybes ir talentus gali pritaikyti naujame kontekste, ir tai sudaro sąlygas mokiniams įsivertinti savo stiprybes ir numatyti galimas tolesnio mokymosi trajektorijas. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenės konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;

24.3. Socialinio teisingumo. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Visuomenės gerovė užtikrinama, kai visoms asmenų grupėms sudaroma galimybė lygiavertiškai dalyvauti socialiniame gyvenime. Mokinio indėlis, net ir pats mažiausias, užtikrinant šias galimybes yra neįkainojama pagalba valstybei ir visiems žmonėms. Todėl mokiniai galėtų būti skatinami savanoriauti teikiant pagalbą savarankiškai arba per įvairias nevyriausybines organizacijas, teikiančias pagalbą stokojantiems, neįgaliems, vienišiams ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems mokinių artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;

24.4. Dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Todėl mokiniai turi būti skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems. Galimos įvairios mokinių grupių arba klasių iniciatyvos, siekiant spręsti vietos bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir / ar jose dalyvauti, taip pat dalyvauti kraštotyrinėje, ekologinėje veikloje, domėtis aplinkosaugine veikla, dalyvauti ekspedicijoje, žygyje, nagrinėti istorinius šaltinius ir kt.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Klasių vadovai mokslo metų pradžioje mokinius supažindina su socialinės-pilietinės veiklos organizavimo ir vykdymo tvarka Gimnazijoje.

26. Socialinės-pilietinės veiklos priežiūrą Gimnazijoje vykdo direktoriaus pavaduotojai ugdymui.

27. Aprašas, atsižvelgiant į kintančius teisės aktus, esant būtinybei, yra koreguojamas ir atnaujinamas.

28. Patvirtintas Aprašas skelbiamas Gimnazijos internetinėje svetainėje.
